

Wrocław, dnia 03 grudnia 2022r.

**Wojewódzki Sąd Administracyjny
w Gliwicach**

za pośrednictwem

**Prokuratury Okręgowej w Sosnowcu
Ul. Teatralna 9
41-200 Sosnowiec**

Skarżący: Stowarzyszenie Sieć Obywatelska Watchdog Polska ul. Ursynowska 22/2 02-605
Warszawa, adres skrzynki ePUAP: SiecObywatelskaWatchdogPolska/skrytka, nr KRS: 0000181348
reprezentowany przez: r. pr. Joannę Grzelińską-Darłak [REDACTED]

Organ: Prokuratura Okręgowa w Sosnowcu Ul. Teatralna 9, 41-200 Sosnowiec

Znak sprawy: 3048-4.lp.14.2022

Wpis: 100 zł (*Wysokość wpisu ustalono na zasadzie § 2 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi*)

**SKARGA DO WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO
na bezczynność Prokuratury Okręgowej**

Działając w imieniu Skarżącego (pełnomocnictwo w załączeniu), na podstawie art. 3 § 2 pkt 8, art. 50 § 1, art. 53 § 1 oraz art. 54 § 2b ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2022r. poz. 329 z późn. zm.) - dalej jako: p.p.s.a., zaskarżam bezczynność Prokuratury Okręgowej w Sosnowcu w przedmiocie wniosku Skarżącego o udostępnienie informacji publicznej w postaci skanu polecenia Prokuratora Generalnego wydanego w toku śledztwa prowadzonego wobec Mirosława Jamro.

W niniejszej sprawie zarzucam naruszenie prawa, tj.:

1. art. 61 ust. 1 w zw. z art. 61 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 Nr 78 poz. 483 z późn. zm.), poprzez ich niezastosowanie i nieudostępnienie Skarżącemu informacji publicznej w postaci polecenia Prokuratora Generalnego wydanego w toku śledztwa prowadzonego wobec Mirosława Jamro,
2. art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 06 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jedn. Dz. U. z 2022r. poz. 902 z późn. zm.) – dalej jako u.d.i.p., poprzez jego niezastosowanie i nieudostępnienie Skarżącemu informacji publicznej w postaci polecenia Prokuratora Generalnego wydanego w toku śledztwa prowadzonego wobec Mirosława Jamro, pomimo istnienia podstaw do jej udostępnienia bez zbędnej zwłoki.

Mając na względzie powyższe, wnoszę o:

1. zobowiązanie Prokuratury Okręgowej w Sosnowcu do rozpoznania wniosku Skarżącego o udzielenie informacji publicznej w postaci udostępnienia polecenia Prokuratora Generalnego wydanego w toczącym się postępowaniu przygotowawczym wobec Mirosława Jamro,
2. stwierdzenie, że beczynność Organu miała miejsce z rażącym naruszeniem prawa,
3. wymierzenie Organowi grzywny w wysokości określonej w art. 154 § 6 ustawy o p.p.s.a.,
4. zasądzenie na rzecz Skarżącego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

UZASADNIENIE

I. Stan faktyczny sprawy

Wnioskiem dnia 09 września 2022r. Sieć Obywatelska – Watchdog Polska wystąpiła do Prokuratury Okręgowej w Sosnowcu o udostępnienie informacji publicznej, poprzez wskazanie:

1. Czy Prokuratura rozpoczęła w 2022 roku jakiegokolwiek postępowania przygotowawcze przeciw Mirosławowi Jamro?
2. Czy ww. postępowanie zostało wszczęte z urzędu czy na wniosek osoby/osób/instytucji?
3. Czy Prokuratura otrzymała jakiegokolwiek polecenia ustne od Prokuratury Krajowej lub Prokuratury Regionalnej w ww. sprawie?
4. Czy Prokuratura otrzymała jakiegokolwiek polecenia pisemne od Prokuratury Krajowej lub Prokuratury Regionalnej w ww. sprawie?

5. Czy Prokuratura otrzymała jakiegokolwiek polecenia ustne od przedstawicieli Ministra Sprawiedliwości w ww. sprawie?

6. Czy Prokuratura otrzymała jakiegokolwiek polecenia pisemne od przedstawicieli Ministra Sprawiedliwości w ww. sprawie?

7. Nazwiska prokuratora lub prokuratorów prowadzących ww. sprawę.

Pismem z dnia 22 września 2022r. Organ poinformował Skarżącego, iż postępowanie przygotowawcze w ramach którego w 2022r. wobec Mirosława Jamro zostało wydane postanowienie o przedstawieniu zarzutów wszczęto z urzędu w listopadzie 2022r. Organ wskazał ponadto, że w toku tego śledztwa Prokurator Generalny wydał polecenie, które zostało przekazane do Prokuratury Okręgowej w Sosnowcu za pośrednictwem Prokuratury Regionalnej w Katowicach. Organ wskazał ponadto imię i nazwisko prokuratora prowadzącego śledztwo.

W odpowiedzi na ww. pismo Prokuratury Okręgowej w Sosnowcu, Skarżący wnioskiem z dnia 16 października 2022r. wystąpił o udostępnienie skanu polecenia wydanego w trakcie prowadzonego postępowania przygotowawczego przez Prokuratora Generalnego. W dniu 27 października 2022r. Organ sporządził odpowiedź, z której wynika, iż ww. polecenie nie zostanie udostępnione Skarżącemu, albowiem nie zawiera informacji publicznych, a ponadto w jego treści znajdują się szczegółowe informacje pochodzące z dwóch postępowań przygotowawczych. Tym samym, rozpowszechnianie tego dokumentu może mieć negatywny wpływ na postępowanie, które nie zostało jeszcze zakończone. Odpowiedź udzielona przez Organ nie miała cech decyzji, która powinna być wydana w przypadku uzasadnionej podstawy do odmowy udzielenia informacji publicznej.

II. Uzasadnienie prawne

Ustawa nie definiuje pojęcia beczynności. W orzecznictwie przyjmuje się jednak, że beczynność oznacza sytuację, w której organ nie podejmuje czynności w sprawie lub sytuację, kiedy wprawdzie prowadził postępowanie, ale – mimo ustawowego obowiązku - nie zakończył go wydaniem decyzji w terminie, postanowienia lub nie podjął stosownej czynności określonej w art. 3 § 2 pkt 1-4a ustawy o p.p.s.a. (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 04 sierpnia 2022r. w sprawie I SAB/Wr 3135/21). Przyjmuje się, że rolą sądu administracyjnego przy rozpoznawaniu skargi na beczynność w zakresie udostępnienia informacji publicznej jest udzielenie odpowiedzi na pytanie czy objęta wnioskiem strony skarżącej informacja stanowi informację publiczną, a następnie czy organ rzeczywiście nie podjął działań, które są mu nakazane przez prawo. Skargę na beczynność organu w postępowaniu o udzielenie informacji publicznej można złożyć nie tylko w

przypadku "milczenia" organu, ale również w sytuacji, w której powstał spór między wnioskodawcą a adresatem wniosku, co do charakteru żądanej informacji oraz obowiązku jej udostępnienia.

Przy rozpoznawaniu sprawy ze skargi na beczynność w przedmiocie dostępu do informacji publicznej przez sąd administracyjny konieczne jest zatem w pierwszej kolejności zbadanie, czy spełniony jest zakres przedmiotowy i podmiotowy u.d.i.p., czyli czy żądanie dotyczy informacji publicznej, oraz czy organ jest podmiotem zobowiązanym do udostępnienia informacji publicznej.

Stosownie do treści art. 1 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, każda informacja o sprawach publicznych stanowi informację publiczną w rozumieniu ustawy i podlega udostępnieniu na zasadach i w trybie określonych w niniejszej ustawie. Powyższe dotyczy w szczególności informacji o których mowa w art. 6 ust. 1 u.d.i.p. Należy więc podkreślić, że ustawa o dostępie do informacji publicznej posługując się określeniem „w szczególności” pozwala na jak najszerszą kontrolę instytucji publicznych. W demokratycznym państwie prawa jak najszerzy katalog informacji musi być przedmiotem kontroli społecznej (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 12 października 2010r. w sprawie II SA/Wa 933/10). Prawo do informacji publicznej ma bowiem służyć obywatelom do uzyskania wiedzy o działaniach organów władzy publicznej i osób wykonujących funkcje publiczne. Obywatele mają też prawo do poznania mechanizmów podejmowania decyzji, które się do nich odnoszą, bo wiedza o otaczającej ich rzeczywistości jest niezbędna do prawidłowego funkcjonowania we współczesnym świecie (patrz: Kamińska Irena, Rozbicka-Ostrowska Mirosława, Ustawa o dostępie do informacji publicznej. Komentarz, wyd. III, Wolters Kluwer 2016).

Skarżący złożył wniosek o udostępnienie informacji publicznej w postaci skanu dokumentu zawierającego polecenie umorzenia śledztwa w sprawie Mirosława Jamro wydanego przez Prokuratora Generalnego. Mając na względzie istotę oraz cel jakiemu ma służyć dostęp do informacji publicznej, nie sposób się zgodzić w niniejszej sprawie z lakonicznym stwierdzeniem Organu, iż wnioskowana przez Skarżącego informacja nie jest informacją publiczną. Wynikająca ze skanu informacja pozwala choćby na ocenę w jaki sposób funkcjonuje Organ i jak załatwiane są przez niego sprawy. Ma to tym większe znaczenie, że Prokuratura jest organem stojącym na straży praworządności, a jej celem jest działanie w interesie publicznym. Prokurator przy wykonywaniu swoich czynności jest co do zasady niezależny (art. 7 § 2 ustawy z dnia 28 stycznia 2016r. Prawo o prokuraturze), a ingerencja w jego działania powinna mieć wyjątkowy charakter i wynikający raczej z potrzeby usprawnienia postępowania. Tym samym więc, polecenie umorzenia śledztwa wydane przez Prokuratora Generalnego wraz z uzasadnieniem stanowi istotną informację w zakresie działalności Prokuratury, jej niezależności, bezstronności i działania w interesie publicznym. Organy państwa powinny działać w zgodzie z zasadą transparentności. Powszechny dostęp do informacji publicznej jest niezbędną przesłanką istnienia społeczeństwa obywatelskiego. Dostęp do informacji publicznej jest jednym z podstawowych narzędzi

demokratycznego sposobu kontroli władzy. Umożliwia również uczestnictwo obywateli w podejmowaniu decyzji przez organy władzy. Ograniczanie jawności działania, czy odmawianie dostępu do informacji o swojej działalności przez organ państwa powinno być wyjątkowe i następować jedynie w określonych konstytucyjnie i ustawowo sytuacjach. Tymczasem Prokuratura Okręgowa odmawiając dostępu do wnioskowanego dokumentu, poprzez uznanie, iż jego treść nie stanowi informacji publicznej, doprowadziła do nieuprawnionego ograniczenia prawa do informacji.

Kolejną kwestią uzasadniającą - w ocenie organu – brak wydania skanu wnioskowanego polecenia Prokuratora Generalnego było objęcie jego treścią również innego postępowania przygotowawczego, które nadal jest w toku. Organ podniósł, że rozpowszechnienie treści polecenia Prokuratora Generalnego dotyczące sprawy toczącej się mogłoby mieć negatywny wpływ na jego tok. W ocenie Skarżącego stanowisko Organu jest nieprawidłowe również i w tym zakresie. W szczególności Stowarzyszenie podkreśla, że Organ w celu realizacji wniosku ma możliwość wyłączenia jawności określonej treści dokumentu, poprzez jego anonimizację. Przepisy ustawy o dostępie do informacji publicznej nie pozostają w kolizji z innymi dotyczącymi trybu dostępu do akt i ograniczającymi dostęp do nich ze względu na dobro postępowania. Z uwagi na powyższe, Organ powinien był udostępnić Skarżącemu skan polecenia jedynie w zakresie wnioskowanym przez Stowarzyszenie, a więc z wyłączeniem informacji mogących zagrozić prawidłowemu tokowi postępowania przygotowawczego jeszcze trwającego. Skarżący występował bowiem o dostęp do informacji publicznej jedynie w zakresie postępowania, które toczyło się w sprawie Mirosława Jamro. Anonimizacja danych w postępowaniu o dostęp do informacji publicznej jest zabiegiem aprobowanym i Skarżący nie wie, dlaczego nie mógłby być on zastosowany w niniejszej sprawie. Postępowanie w przedmiocie udostępnienia informacji publicznej ma charakter odformalizowany, stąd anonimizacja - jako zabieg techniczny umożliwiający udostępnienie informacji po wyeliminowaniu danych osobowych, których udostępnienie byłoby nieuprawnione, jest prawidłową czynnością (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 17 maja 2022r. w sprawie IV SAB/Wr 28/22).

Jak już Skarżący podnosił, podmioty publiczne powinny działać w zgodzie z zasadą transparentności. Prawo dostępu do informacji publicznej przysługujące każdemu jest niezbędną przesłanką istnienia społeczeństwa obywatelskiego i jednym ze sposobów kontroli organów państwa. Dostęp do informacji publicznej nabiera więc w tym kontekście szczególnego wymiaru, co oznacza, że jego ograniczenie powinno mieć wyjątkowy charakter, a przesłanki takiego ograniczenia powinny być w należyty sposób uzasadnione. Dodatkowe znaczenie w niniejszej sprawie ma fakt, iż aktualnie w polskim systemie prawnym funkcję Prokuratora Generalnego pełni automatycznie czynny polityk jakim jest minister sprawiedliwości. Stąd też skorzystanie przez niego z instytucji wydania wiążącego

polecenia niezależnemu prokuratorowi prowadzącemu postępowanie o czyn ścigany z oskarżenia publicznego, skutkującego czynnością procesową umarzającą postępowanie prowadzone w tej sprawie powinno podlegać szczególnej kontroli społecznej. Narzędziem służącym zapewnieniu tej kontroli jest właśnie m. in. instytucja wniosku o udostępnienie informacji publicznej.

Rażącym naruszeniem prawa, w rozumieniu art. 149 § 1a p.p.s.a., będzie stan, w którym bez żadnej wątpliwości można powiedzieć, bez potrzeby odwoływania się do szczegółowej oceny okoliczności sprawy, że naruszono prawo w sposób oczywisty (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie I OSK 675/12). Rażącym naruszeniem prawa jest naruszenie ciężkie, które nosi cechy oczywistej i wyraźnej sprzeczności z obowiązującym prawem, niepozwalające na zaakceptowanie w demokratycznym państwie prawa (por. B. Adamiak i J. Borkowski, Komentarz do kodeksu postępowania administracyjnego, Warszawa 1998 r., s. 808-812). Mając na względzie powyższe, uznać więc należy, iż Prokuratura Okręgowa nie udostępniając Skarżącemu informacji w zakresie przez nią wnioskowanym dopuścił się oczywistego naruszenia konstytucyjnego prawa do informacji publicznej, co winno skutkować uznaniem, że bezczynność Organu miała miejsce z rażącym naruszeniem prawa.

Mając na względzie powyższe, niniejszą skargę należy uznać za uzasadnioną. Tym samym, wnoszę jak we wstępie.

Załączniki:

- dowód uiszczenia wpisu od skargi,
- pełnomocnictwo procesowe.